

Onderwerp:

Voortgangsnotitie Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2026-2030

Adviseur	: S. Michels	Datum B&W	: 19 augustus 2025
Programma	: Volksgezondheid en milieu	Datum Raad	: 16 september 2025
Programmanummer	: 7	Openbaar	: Ja
Portefeuillehouder	: T. van der Pas		

Advies

1. Kennis te nemen van de Voortgangsnotitie Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2026-2030;
2. Het college voor de verdere ontwikkeling van het Meerjarenprogramma kaders mee te geven op basis van de volgende vragen:
 - a. Herkent u zich in de richting van het nieuwe Meerjarenprogramma en de thema's die uitgewerkt gaan worden?
 - b. Heeft u suggesties, aandachtspunten of accenten die u het college wenst mee te geven?

Achtergrond

Een van de voorgenomen activiteiten uit de reeds vastgestelde Jaarkalender 2025 van de 'Meerjarenagenda 2023-2025 Energieneutraal Rozendaal' is het opstellen van een Meerjarenagenda Duurzaamheid voor de volgende planperiode. Op 19 september 2024 hebben we daar in een bijeenkomst met inwoners in het Rhedens de eerste bouwstenen voor opgehaald. In de informatieve bijeenkomst met de raad in februari 2025 hebben we hier met u over gesproken. Deze aanpak past bij de koers van het Coalitieakkoord: samen met inwoners werken aan een sterk, duurzaam, sociaal en veilig Rozendaal. Inmiddels hebben we onze opgaven op het gebied van duurzaamheid in beeld. Dat geldt ook voor de wettelijke kaders, het landelijk en provinciaal beleid en voor wat op regionaal en lokaal speelt. Op basis hiervan is in de Voortgangsnotitie op hoofdlijnen beschreven wat de strategie van ons nieuwe duurzaamheidsbeleid wordt, waar we nu staan (zowel inhoudelijk als ook in het gezamenlijke proces met alle betrokken partijen; intern en extern) en waarop onze focus komt te liggen.

Beoogd effect

Met het opstellen en vervolgens uitvoeren van het Meerjarenprogramma Duurzaamheid zetten we tot en met 2030 concrete, zichtbare stappen op weg naar een duurzaam Rozendaal.

Argumenten

1. *Het Programma Duurzaamheid bevat de kaders voor de activiteiten die bijdragen aan een duurzame gemeente.*

Voor de periode vanaf 2026 maken we in het Programma inzichtelijk met welke thema's we de komende jaren aan de slag gaan, hoe we dat doen en wat dat vraagt van onze inzet.

2. *De input van betrokkenen wordt zorgvuldig meegenomen in het Programma Duurzaamheid.*

We vragen actief om input aan inwoners en de Werkgroep Duurzaam Rozendaal, de eigen organisatie, verantwoordelijk portefeuillehouder en raadsleden. Er heeft inmiddels ook een sessie plaatsgevonden met raadsleden en één met vakinhoudelijk betrokken ambtenaren. Verder gaan we - conform de Jaarkalender 2025 Energieneutraal Rozendaal - de komende periode in gesprek met de Ro-

zendaalse samenleving over het thema duurzaamheid. Dit gebeurt mede in het kader van het opstellen van het nieuwe Warmteprogramma¹ en in het verlengde van de brede bewonersbijeenkomst over duurzaamheid van 19 september 2024. Ook nemen we mee wat we horen van regiogemeenten en andere stakeholders.

3. Het Meerjarenprogramma Duurzaamheid is een programma onder de Omgevingswet.

Door het Programma Duurzaamheid een (vrijwillig) programma te maken in het kader van de Omgevingswet koppelen we het duurzaamheidsbeleid aan onze langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving. Bovendien krijgt ons duurzaamheidsbeleid zo een formele status. Dit zorgt voor meer borging en rechtszekerheid van onze beleidsmatige ambities. Een Omgevingsprogramma geeft juridisch gewicht, waardoor het beleid niet vrijblijvend is maar daadwerkelijk uitvoerbaar én handhaafbaar is.

Kanttekeningen

1. Verwachtingenmanagement is van groot belang om de participatie effectief te laten zijn.

De personele capaciteit en financiële middelen zijn beperkt en daarom moeten we keuzes maken in de afbakening en de ambities van ons duurzaamheidsprogramma, en in (de snelheid van) de uitvoering. Het is niet ondenkbaar dat de deelnemers aan de participatie meer inzet of een andere focus van de gemeente hadden verwacht. Om teleurstelling te voorkomen, is het belangrijk om de kaders vanaf het begin goed uit te leggen aan degenen die betrokken zijn bij de participatie.

2. We zijn afhankelijk van de inspanningen en resultaten van andere partijen

Als gemeente zijn we niet als enige partij verantwoordelijk voor het resultaat. De transitie naar een duurzame samenleving is een grote maatschappelijke opgave, waarin we samenwerken met inwoners, organisaties, instellingen, bedrijven en andere overheden.

Financiën

De kosten voor het opstellen en uitvoering van het Meerjarenprogramma worden gedekt door de gelden die Rozendaal ontvangt uit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE) en middelen vanuit de reserve energietransitie. Dit is ook in de Kadernota meegenomen. De financiële gevolgen van het nieuwe Meerjarenprogramma worden verwerkt in de begroting.

Vervolg

- De Werkgroep Duurzaam Rozendaal en de (ambtelijke) organisatie krijgen de kans om advies uit te brengen op het concept Programma (september/oktober 2025).
- Het college van B&W stelt het Programma naar verwachting vast in oktober 2025.
- Conform artikel 20.2 van de Omgevingswet informeert het college van B&W de gemeenteraad over de vaststelling. Dit gebeurt via een raadsinformatiebrief.
- De uitvoering krijgt vanaf 2026 vorm via een Jaarkalender.

Communicatie

Inwoners en andere betrokkenen worden uitgenodigd om mee te doen via verschillende kanalen, zoals 'In de Roos', de gemeentelijke website en www.duurzaamrozendaal.nl. Verder stemmen we regelmatig af met de Werkgroep Duurzaam Rozendaal via de geplande overleggen. Over de uitvoering van de activiteiten uit het programma communiceren we afzonderlijk (projectmatig).

Bijlage(n)

¹ Het Warmteprogramma is de opvolger van de Transitievisie Warmte (TVW) en valt als verplicht programma onder de Omgevingswet. De uit het Warmteprogramma voortvloeiende acties zullen eveneens opgenomen c.q. onderdeel uitmaken worden van het Meerjarenprogramma Duurzaamheid.

1 - Voortgangsnotitie Programma Duurzaamheid 2026-2030

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

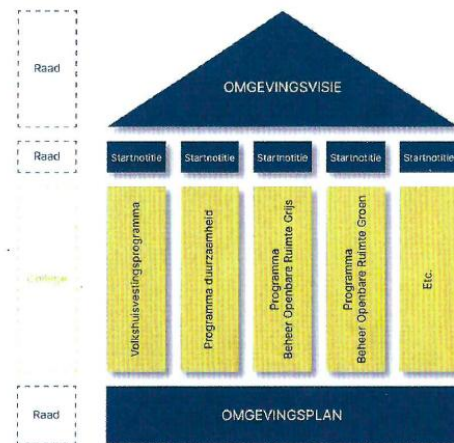
Bijlage 2 – Samenhang omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en omgevingsplan

In een omgevingsprogramma worden ambities en keuzes die in de omgevingsvisie zijn vastgelegd nader uitgewerkt voor specifieke thema's of gebieden. Het omgevingsprogramma is het instrument van het college van burgemeester en wethouders, waarin zijn de globale beleidslijnen uit de omgevingsvisie verder uitwerken. Een programma bevat maatregelen voor bescherming, beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

In een programma worden de ambities uitgewerkt in concrete maatregelen. Er staat ook in welke middelen nodig zijn om het doel te behalen en op welke manier we als gemeente gaa sturen (sturingsfilosofie). Daarbij gaat het om aspecten zoals financiering en benodigde ruimtelijke en juridische instrumenten. Hoewel het opstellen van een omgevingsprogramma dus een bevoegdheid is van het college, vragen wij de gemeenteraad hiervoor een startnotitie met de kaders en uitgangspunten vast te stellen. Zo stellen wij hen in de gelegenheid input te leveren voor het programma en mee te geven wat zij belangrijk vinden.

Er zijn in feite twee soorten omgevingsprogramma's: verplichte en onverplichte (vrijwillige) programma's. De gemeente Rozendaal kent, net als alle andere gemeenten in Nederland, op dit moment één verplicht omgevingsprogramma: het Warmteprogramma (opvolger van de Transitie Visie Warmte). Dit zal de komende jaren meer aan de orde zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een Volkshuisvestingsprogramma (in het kader van de Wet versterking regie volkshuisvesting). Een voorbeeld van een vrijwillig programma onder de omgevingswet is het nieuwe Programma Duurzaamheid 2026-2030.

Vrijwillige programma's zijn gericht op de nadere uitwerking en uitvoering van de omgevingsvisie. Die kunnen themagericht zijn (bijvoorbeeld gericht op mobiliteit, wonen of omgevingsveiligheid) of gebiedsgericht (bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk of gericht op het buitengebied). Voor themagerichte programma's worden momenteel een Programma Beheer Openbare Ruimte en een Programma Beheer Openbare Ruimte Groen voorzien. Of en hoe we de komende tijd omgaan met het verdere gebruik van vrijwillige omgevingsprogramma's leggen we nu nog niet vast. Die keuze maken we op het moment dat we met de uitwerking van de visie aan de slag gaan.

Figuur 1: Schematische weergave van de samenhang tussen de omgevingsvisie, de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan en de bevoegdheid voor de vaststelling ervan.